

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสด กับการรับรู้ประโยชน์ของงบกระแสเงินสดสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครปฐม

An analysis of the relationship between knowledge and understanding and the perceived usefulness of the cash flow statement for small and medium-sized enterprises in Nakhon Pathom Province

พรทิพย์ สุขจำลอง¹, ธนวรรณ แฉ่งขำโฉม², เฉลิมชัย เปี่ยมน้ำทิพย์³

¹คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, Porntip_ac@thonburi-u.ac.th

²คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, thanawan_ac@thonburi-u.ac.th

³คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, chalerchai_ac@thonburi-u.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดนครปฐม และ 2) ศึกษาการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครปฐม สมมติฐาน ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.326) โดยมีความสามารถในการระบุรายการกระแสเงินสดรับและจ่ายได้อย่างถูกต้องในระดับสูงสุด ขณะที่ความสามารถในการนำข้อมูลงบกระแสเงินสดไปใช้วิเคราะห์สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.512) โดยผู้ประกอบการเห็นว่างบกระแสเงินสดช่วยให้ทราบสภาพคล่องทางการเงินได้อย่างชัดเจน ช่วยในการวางแผนและควบคุมการใช้เงินสด รวมทั้งสนับสนุนการตัดสินใจด้านการดำเนินงานและการลงทุน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r =$

0.584, Sig. = 0.00) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อผู้ประกอบการมีระดับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้การรับรู้ประโยชน์ของงบกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

คำหลัก: ความรู้ความเข้าใจ, งบกระแสเงินสด, การรับรู้ประโยชน์, ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

The objectives of this research were to 1) examine the level of knowledge and understanding of cash flow statement preparation among small and medium-sized enterprises (SMEs) in Nakhon Pathom Province and 2) investigate their perceived benefits of preparing cash flow statements. The research hypothesis proposed that knowledge and understanding of cash flow statement preparation are related to the perceived benefits of cash flow statements among SMEs. The sample consisted of 400 SMEs entrepreneurs. Data were collected using a structured questionnaire. Statistical methods employed for data analysis included mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The findings revealed that, overall, entrepreneurs demonstrated the highest level of knowledge and understanding of cash flow statement preparation ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.326). The highest mean score was found in the ability to correctly identify cash inflows and outflows, whereas the ability to use cash flow statement information to analyze liquidity and debt repayment capacity had the lowest mean score, although it remained at a high level. Regarding the perceived benefits of cash flow statement preparation, the overall level was also at the highest level ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.512). Entrepreneurs perceived that cash flow statements clearly indicate financial liquidity, assist in cash planning and cash flow control, and support operational and investment decision-making.

The hypothesis testing results indicated that knowledge and understanding of cash flow statement preparation were positively related to the perceived benefits of cash flow statements at the 0.01 level of statistical significance ($r = 0.584$, Sig. = 0.00). The correlation was moderate in strength, suggesting that an increase in knowledge and understanding leads to a corresponding increase in perceived benefits in the same direction.

Keywords: knowledge and understanding, cash flow statement, perceived benefits, small and medium-sized enterprises

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งในด้านการสร้างรายได้ การจ้างงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น อย่างไรก็ตามกิจการ SMEs จำนวนมากยังประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการทางการเงิน โดยเฉพาะปัญหาสภาพคล่องซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดและความสามารถในการแข่งขันของกิจการในระยะยาว หนึ่งในเครื่องมือทางการบัญชีที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสภาพคล่องของกิจการคือ งบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสดเป็นงบการเงินที่แสดงถึงการรับและจ่ายเงินสดของกิจการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การจัดทำงบกระแสเงินสดเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดให้กิจการจัดทำงบกระแสเงินสดออกเป็น 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินทุน ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินความสามารถของกิจการในการสร้างเงินสด การชำระหนี้ และการวางแผนการใช้เงินในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2563)

แม้ว่ามาตรฐานการบัญชีจะกำหนดให้กิจการต้องจัดทำงบกระแสเงินสดเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน แต่ในทางปฏิบัติพบว่าผู้ประกอบการ SMEs จำนวนไม่น้อยยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดอย่างถูกต้อง รวมถึงยังไม่สามารถนำข้อมูลจากงบดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกิจการได้อย่างเต็มที่ การบังคับใช้วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและความครบถ้วนของข้อมูลทางการเงิน โดยงบกระแสเงินสดเป็นงบที่ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงิน เช่น เจ้าหนี้ นักลงทุน และหน่วยงานภาครัฐ สามารถประเมินสภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ และความเสี่ยงทางการเงินของกิจการได้อย่างเหมาะสม (สภาวิชาชีพบัญชี, 2566) สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม แม้ว่าบางกรณีอาจไม่ถูกบังคับตามกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผยงบกระแสเงินสดต่อสาธารณะ แต่การจัดทำงบดังกล่าวยังคงมีความจำเป็นในทางปฏิบัติ ทั้งเพื่อใช้ประกอบการขอสินเชื่อ การประเมินความสามารถในการดำเนินธุรกิจ และการบริหารจัดการเงินสดภายในกิจการเอง การจัดทำงบกระแสเงินสดอย่างถูกต้องจึงถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีและการบริหารการเงินของธุรกิจ

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดที่มีบทบาททางเศรษฐกิจในภูมิภาค มีจำนวนกิจการ SMEs ในหลากหลายประเภทธุรกิจ ทั้งด้านการค้า การผลิต และการบริการ ซึ่งเป็นฐานรากสำคัญของเศรษฐกิจท้องถิ่น การศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสด และการรับรู้ประโยชน์ของงบดังกล่าวของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดนครปฐม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในเชิงวิชาการและเชิง

ปฏิบัติ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนานโยบาย การฝึกอบรมด้านบัญชีและการเงิน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการเงินสดของกิจการ SMEs ให้มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

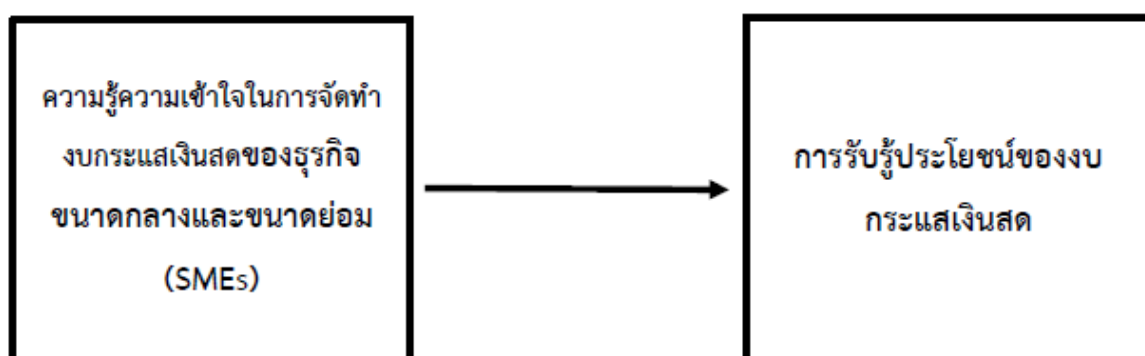
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครปฐม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความรู้ด้านบัญชีและการเงินแก่กิจการ SMEs
2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินและการบริหารสภาพคล่องของกิจการ SMEs
3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ของงบกระแสเงินสดในการบริหารจัดการกิจการและความสำคัญในการจัดทำกระแสเงินสด
4. ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลจากงบกระแสเงินสดในการบริหารธุรกิจ เช่น การวางแผนกระแสเงินสด การควบคุมค่าใช้จ่าย และการตัดสินใจลงทุน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

กรอบแนวคิด

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement) เป็นงบการเงินที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยจำแนกกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงินทุน ตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2566)

ตามแนวคิดของ Charles T. Horngren และคณะ (2019) งบกระแสเงินสดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของกิจการในการสร้างเงินสดและใช้เงินสด ซึ่งมีความสำคัญต่อการประเมินสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้

ด้านการบริหารการเงิน Eugene F. Brigham และ Michael C. Ehrhardt (2020) อธิบายว่า งบกระแสเงินสดเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน การจัดหาเงินทุน และการบริหารเงินทุนหมุนเวียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ (2564) อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจ กรณีศึกษา: กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า งบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับสภาพคล่องและสภาพคล่องมี ความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม โดยงบกระแสเงินสด 3 กิจกรรม มีความสัมพันธ์ทั้งในทิศทาง เดียวกัน และทิศทางตรงกันข้ามกับสภาพคล่อง นั่นคือ กระแสเงินสดที่เป็นบวกส่งผลต่อสภาพคล่องของกิจการได้ทั้งทิศทางที่ดีและไม่ดี ส่วนสภาพคล่องมีความสัมพันธ์ต่อความมั่งคั่งสูงสุด โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วและอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ แต่ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้และระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ นักลงทุนและผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจลงทุน อนุมัติสินเชื่อ วางแผนการจัดการบริหารงานขององค์กรหรือวิเคราะห์ผลการดำเนินงานต่าง ๆ ได้

คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (2566) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบของงบกระแสเงินสดกับการพยากรณ์การเจริญเติบโตทางธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า กระแสเงินสดสุทธิและกระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงินมีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษานี้ นักลงทุนและผู้ต้องการใช้ประโยชน์จากองค์ประกอบของงบกระแสเงินสดสามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการพยากรณ์การเจริญเติบโตทางธุรกิจได้

สมมติฐาน

ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอนการพัฒนากรอบแนวคิดด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary research) เพื่อศึกษาถึง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำและการรับรู้ประโยชน์งบกระแสเงินสดของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ในเครื่องมือการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ในการศึกษาครั้งนี้ได้คำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่าง กรณีไม่ทราบขนาดของตัวอย่างของ (W.G Cochran, 1997)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
3. การรับรู้ประโยชน์ในการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดังนี้ ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎี หนังสือทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรง โดยใช้การสำรวจเป็นเครื่องมือและใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของงบกระแสเงินสดต่อการดำเนินธุรกิจของกิจการ SMEs	4.24	.679	มากที่สุด
2. ท่านสามารถจำแนกกระแสเงินสดของกิจการออกเป็นกิจกรรมดำเนินงานกิจกรรมลงทุนและกิจการจัดหาเงินได้อย่างถูกต้อง	4.22	.674	มากที่สุด
3. ท่านสามารถระบุรายการที่เป็นกระแสเงินสดรับและจ่ายของกิจการได้อย่างถูกต้อง	4.70	.534	มากที่สุด
4. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับรายการลงทุนและการจัดหาเงินทุนที่ต้องแสดงในงบกระแสเงินสดของกิจการ	4.56	.580	มากที่สุด
5. ท่านสามารถนำงบกระแสเงินสดมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	3.73	.640	มาก
รวม	4.29	.326	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า โดยภาพรวมผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.326) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ประกอบการมีความสามารถในการระบุรายการที่เป็นกระแสเงินสดรับและจ่ายของกิจการได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.534) รองลงมา ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับรายการลงทุนและการจัดหาเงินทุนที่ต้องแสดงในงบกระแสเงินสดของกิจการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.580) และความสามารถในการนำข้อมูลงบกระแสเงินสดไปใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.640) แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การจัดทำงบกระแสเงินสดช่วยให้ท่านทราบสภาพคล่องทางการเงินของกิจการได้อย่างชัดเจน	4.55	.651	มากที่สุด
2. งบกระแสเงินสดช่วยให้ท่านสามารถวางแผนการใช้เงินสดและควบคุมกระแสเงินสดของกิจการได้ดีขึ้น	4.46	.674	มากที่สุด
3. งบกระแสเงินสดช่วยสนับสนุนการตัดสินใจด้านการดำเนินงานของกิจการ	4.43	.729	มากที่สุด
4. งบกระแสเงินสดช่วยในการตัดสินใจลงทุนหรือขยายกิจการของธุรกิจ	4.49	.671	มากที่สุด
5. งบกระแสเงินสดช่วยให้ท่านสามารถประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการได้	4.48	.682	มากที่สุด
รวม	4.48	.512	มากที่สุด

การรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.512) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การจัดทำงบกระแสเงินสดช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถรับรู้สภาพคล่องทางการเงินของกิจการได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.651) รองลงมาได้แก่ การช่วยให้สามารถวางแผนการใช้เงินสดและควบคุมกระแสเงินสดของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.674) และการสนับสนุนการตัดสินใจด้านการดำเนินงานและการลงทุนของกิจการ ซึ่งทุกรายการมีระดับการรับรู้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ความสัมพันธ์	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดกับการรับรู้ประโยชน์ในการจัดทำงบกระแสเงินสด	0.584**	0.00	ปานกลาง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปร ความรู้ความเข้าใจในการจัดหางบกระแสเงินสดกับการรับรู้ประโยชน์ในการจัดหางบกระแสเงินสดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองมีค่าเท่ากับ $r = 0.584$ และมีค่า Sig. = 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ 0.01 แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาขนาดของความสัมพันธ์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.584 แสดงถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อผู้ประกอบการมีระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดหางบกระแสเงินสดเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ระดับการรับรู้ประโยชน์ในการจัดหางบกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการจัดหางบกระแสเงินสดกับการรับรู้ประโยชน์ของการจัดหางบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความรู้ความเข้าใจในการจัดหางบกระแสเงินสดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะความสามารถในการระบุงบรายการที่เป็นกระแสเงินสดรับและจ่ายของกิจการ รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับรายการลงทุนและการจัดหาเงินทุน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความรู้พื้นฐานด้านงบกระแสเงินสดในระดับที่เอื้อต่อการจัดหางบการเงินได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

การรับรู้ประโยชน์ของการจัดหางบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับประโยชน์ด้านสภาพคล่องทางการเงิน การวางแผนและควบคุมการใช้เงินสด รวมถึงการสนับสนุนการตัดสินใจด้านการดำเนินงานและการลงทุน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า งบกระแสเงินสดเป็นเครื่องมือทางการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการกิจการ SMEs

ผู้ประกอบการจะมีความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ประโยชน์ในระดับสูงผลการวิจัย พบว่า การนำงบกระแสเงินสดไปใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้เชิงลึกยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าประเด็นอื่น สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างด้านทักษะการวิเคราะห์ทางการเงิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของกิจการในระยะยาว

อภิปรายผล

ผลการวิจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดหางบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการกระแสเงินสดในระดับสูง ทั้งนี้ ความสามารถในการระบุงบรายการกระแสเงินสดรับและจ่ายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย

สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความรู้พื้นฐานด้านการจัดทำงบกระแสเงินสดที่ค่อนข้างดี อันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Horngren et al. (2019) ที่ระบุว่างบกระแสเงินสดเป็นงบการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินสดอย่างแท้จริงของกิจการ

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่า ความสามารถในการนำข้อมูลงบกระแสเงินสดไปใช้วิเคราะห์สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ารายการอื่น แม้จะยังอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านทักษะการวิเคราะห์ทางการเงินเชิงลึกของผู้ประกอบการ SMEs โดยผู้ประกอบการอาจให้ความสำคัญกับการจัดทำงบกระแสเงินสดในเชิงการปฏิบัติตามมากกว่าการนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Gitman และ Zutter (2015) ที่ชี้ให้เห็นว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมักประสบข้อจำกัดในการใช้ข้อมูลทางการเงินเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจในระยะยาว

ในด้านการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสด ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการ SMEs รับรู้ถึงประโยชน์ของงบกระแสเงินสดในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะประโยชน์ด้านการทราบสภาพคล่องทางการเงิน การวางแผนการใช้เงินสด และการสนับสนุนการตัดสินใจด้านการดำเนินงานและการลงทุน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่างบกระแสเงินสดเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการทางการเงินของกิจการ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Brigham และ Ehrhardt (2020) ที่ระบุว่างบกระแสเงินสดเป็นเครื่องมือหลักในการช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเสริมสร้างความมั่นคงด้านสภาพคล่องให้แก่กิจการ

โดยสรุป ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทั้งความรู้ความเข้าใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดและการรับรู้ประโยชน์ของการจัดทำงบกระแสเงินสดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดและการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงินและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดเชิงลึก ควบคู่ไปกับการจัดทำงบกระแสเงินสด เพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวางแผน บริหารสภาพคล่อง และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรอบรมหรือโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารการเงิน โดยเน้นการประยุกต์ใช้งบกระแสเงินสดในการบริหารกิจการจริง

3. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังจังหวัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านพื้นที่และสภาพเศรษฐกิจ ควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) รวมการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมผู้ประกอบการในมิติสังคมและจิตวิทยา และควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง “ระดับความรู้ทางการเงิน” กับ “ประสิทธิภาพทางการเงินของกิจการ” เพื่อสร้างแบบจำลองการพัฒนา SMEs เชิงนโยบาย

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2563). *แนวทางการบริหารการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. กระทรวงอุตสาหกรรม.
- คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. (2566). องค์ประกอบของงบกระแสเงินสดกับการพยากรณ์การเจริญเติบโตทางธุรกิจ. *วารสารนวัตกรรมธุรกิจ การจัดการ และสังคมศาสตร์*, 4(2), 1-12.
- ทิพากร ศรีชัยธำรง และคณะ (2564). อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจ กรณีศึกษา: กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 5(1), 87-102.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2566). *มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสด*.
- Brigham, E. F., & Ehrhardt, M. C. (2020). *Financial management: Theory and practice*. (15th ed.). Cengage Learning.
- Cochran, W. G. (1997). *Sampling techniques*. (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Gitman, L. J., & Zutter, C. J. (2015). *Principles of managerial finance*. (14th ed.). Pearson Education.
- Horngrén, C. T., Sundem, G. L., Elliott, J. A., & Philbrick, D. R. (2019). *Introduction to financial accounting*. (12th ed.). Pearson Education.